

2024 елның 28 октябре

333 номер

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче затларның коррупциячел хокук бозулар кылган өчен жаваплылыгы турындагы нигезләмәне раслау хақында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче затларның коррупциячел хокук бозуларны кылган өчен жаваплылыгы турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Комлы Ковал авыл жирлегенең махсус мәгълүмат стендларында, Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында-<http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал
авыл жирлеге Советы рәисе
вазыйфаларын башкаручы**

Н.З.Вәлитов

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Комлы Ковал авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарында коррупциячел хокук бозуларны
кылган өчен муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның
жаваплылыгы турында
Нигезләмә**

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларның коррупциячел хокук бозулар кылган өчен жаваплылыгы турындагы әлеге Нигезләмә белән (алга таба – нигезләмә) Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Комлы Ковал авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затларга карата дисциплинар түләтүләр һәм башка жаваплылык чаралары куллану тәртибе (алга таба – муниципаль хезмәткәрләр) билгеләнә ..

**I. Муниципаль хезмәткәрләргә карата дисциплинар жаваплылык һәм
дисциплинар түләтүләр чараларын куллану**

1. Дисциплинар жинаять кылган, ягъни муниципаль хезмәткәр аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен яллаучы вәкиле (эш бирүче) түбәндәге дисциплинар түләтүләрне кулланырга хокуклы:

- А) искәrmә;
- б) шелтә;
- в) тиешле нигезләр буенча эштән азат итү.

2. Дисциплинар түләтүләргә, аерым алганда, муниципаль хезмәткәрне Россия Федерациясә Хезмәт кодексының 81 статьясындагы беренче өлешенә 5, 6, 7, 7.1, 9, 10 яисә 11 пунктларында каралган нигезләрдә эштән азат итү керә, ышаныч югалту өчен нигез бирә торган гаепле гамәлләр яисә тиешенчә амораль гаеп хезмәт урыны буенча һәм аның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә башкарылган очракларда.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - 25-ФЗ номерлы Федераль закон) каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

4. Россия Федерациясә Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча түбәндәге очракларда өзелергә мөмкин:

- а) 25-ФЗ номерлы Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;
- б) дисквалификация вешендә административ жәза куллану;

в) муниципаль хезмэткэрлэргэ чит ил агенты статусын алу.

5. Дисциплинар булмаган гамэл кылуны рөхсэт иткэн муниципаль хезмэткэр вакытлыча (ләкин бер айдан да артык түгел), аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хэл итүгә кадәр, акчалата эчтәлекне саклап калу белән вазыйфай бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Бу очракта муниципаль хезмэткэрне вазыйфай бурычларын үтәүдән читләштерү жирле үзидарә органы житәкчесенә күрсәтмә акты белән башкарыла.

6. Федераль законнарда, уставларда һәм дисциплина турындагы нигезләмәләрдә каралмаган дисциплинар түләтүләр куллану рөхсәт ителми.

Муниципаль хезмэткэрне бер үк факт буенча жаваплылыкның башка төрлөрөнә (мәсәлән, административ) жәлеп итү факты хокук бозучыны шулай ук дисциплинар түләтүдән азат итми.

7. Муниципаль хезмэткэргә салынган дисциплинар жәза төре ул кылган гамәлнең авырлыгына һәм үзе башкарып чыгарган шартларга туры килергә тиеш.

8. Тәртип буенча түләтүләр яллаучының (эш бирүче) вәкиле булган жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан жайга салына.

Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) булып торучы жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфаларын башкаручы затларның дисциплинар түләтүләре рөхсәт ителми.

Жирле үзидарә органнарының структур бүлекчәләре житәкчеләре яллаучы (эш бирүче) вәкиле булган жирле үзидарә органы житәкчесенә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүче үз кул астындагыларның дисциплинар жаваплылыгына жәлеп итү турында үтенеч белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

9. Дисциплинар түләтү кулланылганчы, яллаучының (эш бирүченең) вәкиле муниципаль хезмэткәрдән язмача аңлатма таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне узганнан соң муниципаль хезмэткэрлэргә әлегә аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә.

Муниципаль хезмэткэргә аңлатманы тапшырмау дисциплинар түләтүне куллану өчен киртә булып тормый.

10. Дисциплинар түләтүне кулланганга кадәр жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан йә мондый тикшерүне үткәрүгә вәкаләтле зат тарафыннан яллаучы вәкиле (эш бирүче) булып торучы жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан үткәрелә торган хезмэт тикшерүе үткәрелергә тиеш.

10.1. Хезмэт тикшерүе әлегә Лаеш муниципаль районының Комлы Ковал авыл жирлегә жирле үзидарә органнары арасындагы килешү нигезендә билгеләнгән очракта, муниципаль районның башка жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелергә мөмкин.

10.2. Тиешле килешүләр белән муниципаль район составына керүче муниципаль берәмлекләренә (жирлекләренә) жирле үзидарә органнары муниципаль хезмэткэрләрәнә карата муниципаль районның жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан хезмэт тикшерүләре уздыру вәкаләтләре билгеләнергә мөмкин.

10.3. Законнар һәм башка норматив хокукый актлар белән билгеләнгән очракларда дисциплинар гамэл кылу факты хезмэт (вазыйфай) тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе утырышында карала.

11. Хезмэт тикшерүе материалында муниципаль хезмэткэрнең үзе башкарган гамәлнең асылы буенча язма аңлатмасы йә муниципаль хезмэткэрнең мондый язма аңлатма бирүдән баш тартуын раслаучы акт булырга тиеш.

Хезмэт тикшерүе материалында муниципаль хезмэткэрләргә дисциплинар гамәл кылу фактын раслый торган (кире кага торган) башка документлар булырга мөмкин.

12. Дисциплинар хата турындагы материалны әлеге бүлекнең 5 пунктында каралган срокта карауны тәмин итү өчен хезмэт тикшерүе срогы егерме эш көннән артмаска тиеш.

13. Дисциплинар түләтү, муниципаль хезмэткэрнең авыруы вакытын, аның ялда булу вакытын, шулай ук хезмэткэрләрнең вәкиллеке органы фикерен исәпкә алуга кирәкле вакытны исәпкә алмыйча, башкарылган эшләр ачыкланганнан соң бер айдан да соңга калмыйча кулланыла.

14. Коррупциягә каршы көрәш турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәгән өчен дисциплинар түләтүдән тыш, жинаять кылу гамәле башкарылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча, ә ревизия нәтижеләре буенча, финанс-хужалык эшчәнлеген тикшергәннән соң яисә аудиторлык тикшерүеннән соң кимендә ике ел дәвамында кулланыла алмый.

15. Һәр дисциплинар гаеп өчен бары тик бер дисциплинар жәза гына кулланылырга мөмкин.

16. Яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) дисциплинар түләтүне куллану турындагы күрсәтмә акты муниципаль хезмэткәргә, муниципаль хезмэткэрнең муниципаль хезмәттә булмасы вакытын исәпкә алмаганда, ул басылып чыккан көннән алып өч эш көне эчендә кул куеп игълан ителә. Әгәр муниципаль хезмэткэр күрсәтелгән акт белән имза салып танышудан баш тартса, тиешле акт төзелә.

17. Дисциплинар түләтүгә муниципаль хезмэткэр тарафыннан дәүләт хезмэт инспекциясенә һәм (яисә) индивидуаль хезмэт бәхәсләрен карау органнарына шикаять бирелергә мөмкин.

18. Әгәр муниципаль хезмэткэр дисциплинар түләтү (кисәтү, шелтә) кулланылган көннән алып бер ел дәвамында дисциплинар түләтүгә дучар ителмәгән булса, ул дисциплинар түләтү булмаган дип санала.

19. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмэткәрдән үз инициативасы буенча, муниципаль хезмэткэрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча, дисциплинар түләтү (кисәтү, шелтә) кулланылган көннән алып бер ел үткәнгә кадәр муниципаль хезмэткәрдән дисциплинар түләтүне (кисәтүне, выговорны) алырга хокуклы.

Әлеге бүлекнең 18 пунктында күрсәтелгән срокта дисциплинар түләтүне юкка чыгару яллаучы (эш бирүче) вәкиленең күрсәтмә акты белән рәсмиләштерелми.

Вакытыннан алда дисциплинар түләтүне алу, дисциплинар түләтүне алу өчен нигез булган эш бирүче (эш бирүче) вәкиленең күрсәтмә акты белән рәсмиләштерелә.

**статьяларында каралган муниципаль хезмәткәрләргә карата дисциплинар
жаваплылык һәм дисциплинар түләтүләр чараларын куллану
үзенчәлекләре.**

1. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» 25.12.2008 № 273-ФЗ Федераль закон (алга таба – 273-ФЗ номерлы Федераль закон) һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен, 25-ФЗ номерлы Федераль законның 27 статьясында каралган түләтүләр жайга салына:

- а) кисәтү;
- б) шелтә;
- в) тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

2. Муниципаль хезмәткәр 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш.

3. 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган түләтүләр Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан уздырылган тикшерү нәтижәләре турында доклад;

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жибәрелгән очракта хезмәт (вазыйфаи) тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

в) коррупциячел һәм коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле жирле үзидарә органының кадрлар хезмәте бүлекчәсе докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә һәм муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән генә (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш);

- г) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;
- д) башка материаллар.

4. Муниципаль хезмәттән куылуга китерә торган хокук бозу түбәндәгеләр:

- муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, белешмәләре, тапшыру мәжбүри булганда, бирмәсәләр. йә тулы булмаган белешмәләре тапшырсалар;

- муниципаль хезмәткәрләргә әлеге пунктның икенче абзацында күрсәтелгән белә торып дәрәжә булмаган белешмәләр бирү;

муниципаль хезмәткәрләргә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук аны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган мәгълүматларны урнаштырган

сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләргә тапшырмау;

- мәнфәгатьләр конфликты ягы булган муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрмәү;

- муниципаль хезмәткәрләргә эш бирүче (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфай (хезмәт) бурычын үтәмәү.

Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрмәве хокук бозу булып тора, яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәттән эштән азат итүне таләп итә.

5. 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, кылынган шартлары, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләргә һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләргә үтәве һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәве исәпкә алына.

6. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтү куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак 25-ФЗ номерлы Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яисә 2 өлеше күрсәтелә.

7. 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозуны кылу турында мәгълүмат керткән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксызлыгы чорын, аның отпускта булуы чорларын санамыйча һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән соң өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

8. . Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуны һәм нигезләмәләргә бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтү турында яисә муниципаль хезмәткәргә карата, мотивларын күрсәтеп, мондый түләтүне кулланудан баш тарту хакындагы акт күчәрмәсе муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне эчендә расписка белән тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

9. Түләтүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләр шикаять бирергә мөмкин.

10. Муниципаль хезмәткәргә ышанычын югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр куллану турындагы белешмәләр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

11. Муниципаль хезмәткәр 25-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән

бурычларны үтәмэгән, мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмэгән, шулай ук мондый вазыйфаларны үтәмэгән очракта, ана бәйле булмаган хәлләрнең нәтижәсе дип 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган тәртиптә таныла.

Мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәү, шулай ук мондый бурычларны үтәү, федераль законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәүгә комачаулый торган хәлләрнең гамәлдә булуы туктатылганнан соң бер айдан да соңга калмыйча тәмин ителергә тиеш.

III. Коррупциячел хокук бозулар кылган өчен муниципаль хезмәткәрләргә карата җаваплылыкның башка чараларын куллану

1. Муниципаль хезмәткәрләргә карата коррупциячел хокук бозуларны кылган өчен жинаять, административ һәм гражданлык-хокукый җаваплылык чаралары Россия Федерациясә жинаять, административ һәм гражданлык законнарының таләпләренә туры китереп кулланыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче вазыйфай затлар коррупциячел хокук бозуларны кылган өчен дәүләт алдында җаваплы булалар, ул Россия Федерациясә Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал» муниципаль берәмлеге Уставын, шулай ук күрсәтелгән вазыйфай затлар тарафыннан жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен тиешенчә гамәлгә ашырмау очрагында тиешле суд карары нигезендә була.

IV. Коррупциячел хокук бозуларны булдырмау максатларында муниципаль хезмәткәрләргә карата җаваплылык чараларын куллану мәсьәләләрен хәл иткәндә жирле үзидарә органнарының жирле үзидарәнең башка органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары белән үзара эшчәнлеге

1. Коррупциячел хокук бозуларны бетерү максатларында муниципаль хезмәткәрләргә карата җаваплылык чараларын куллану мәсьәләләрен хәл иткәндә жирле үзидарә органнарының башка жирле үзидарә органнары белән, шулай ук дәүләт хакимияте органнары белән үзара эшчәнлеге Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә, шулай ук күрсәтелгән органнар арасында төзелгән килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Комлы Ковал
авыл жирлеге Советы рәисе
вазыйфаларын башкаручы**

Н.З.Вәлитов

